

Sygn. akt III AUa 542/14

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 16 czerwca 2015 r.

Sąd Apelacyjny w Szczecinie - Wydział III Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący:	SSA Jolanta Hawryszko
Sędziowie:	SSA Romana Mrotek (spr.) SSA Zofia Rybicka - Szkibiel
Protokolant:	St. sekr. sąd. Elżbieta Kamińska

po rozpoznaniu w dniu 16 czerwca 2015 r. w Szczecinie

sprawy R. S.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w S.

o prawo do emerytury

na skutek apelacji ubezpieczonego

od wyroku Sądu Okręgowego w Szczecinie VII Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

z dnia 21 maja 2014 r. sygn. akt VII U 1819/13

oddala apelację.

SSA Romana Mrotek SSA Jolanta Hawryszko SSA Zofia Rybicka - Szkibiel

Sygn. akt III AUa 542/14

UZASADNIENIE

Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w S. decyzją z 6 sierpnia 2013 roku, po rozpatrzeniu wniosku R. S., odmówił mu prawa do emerytury z tytułu wykonywania pracy w warunkach szczególnych, ponieważ na dzień 1 stycznia 1999 roku ubezpieczony udowodnił 24 lata 11 miesięcy i 1 dzień ogólnego stażu pracy, zamiast 25 lat wymaganych ustawą.

Z powyższą decyzją nie zgodził się ubezpieczony R. S., który w odwołaniu z 29 sierpnia 2013 roku wniósł o jej zmianę i przyznanie prawa do emerytury w wieku obniżonym.

W odpowiedzi na odwołanie pozwany organ rentowy wniósł o jego oddalenie, podtrzymując argumentację, jak w uzasadnieniu zaskarżonej decyzji. Wyrokiem z dnia 21maja 2014 r. Sąd Okręgowy w Szczecinie VII Wydział Pracy i

Ubezpieczeń Społecznych oddalił odwołanie oraz przyznaje radcy prawnemu M. P. od Skarbu Państwa kwotę 60 zł powiększoną o stawkę podatku VAT, tytułem nieopłaconej pomocy prawnej pełnomocnika z urzędu

Sąd ten ustalił, że R. S. urodził się (...).

Wniosek o emeryturę z tytułu wykonywania pracy w warunkach szczególnych ubezpieczony złożył 15 lipca 2013 roku.

Nie jest on członkiem otwartego funduszu emerytalnego.

Przed organem rentowym ubezpieczony udowodnił 21 lat 5 miesięcy i 28 dni okresów pracy w warunkach szczególnych. Natomiast na dzień 1 stycznia 1999 roku R. S. udokumentował w postępowaniu administracyjnym okres składkowy i nieskładkowy w łącznym wymiarze 24 lat 11 miesięcy i 1 dnia.

W okresie od 13 listopada 1972 roku do 12 marca 1973 roku R. S. odbywał w Lidze (...) kurs kierowców zawodowych na prawo jazdy kategorii B, na który został skierowany przez Wojskową Komendę Uzupełnień w S..

Z dniem 1 marca 1973 roku ubezpieczony podjął pracę w (...) S.A. w S..

Zasadniczą służbę wojskową ubezpieczony pełnił w okresie od 26 lipca 1973 roku do 14 lipca 1975 roku.

Na podstawie tak dokonanych ustaleń faktycznych, Sąd Okręgowy zważył, że w przedmiotowej sprawie poza sporem pozostaje fakt, iż R. S. urodzony (...), nie osiągnął wymaganego przepisem art. 24 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r.

o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz. U. z 2009 r. Nr 153, poz. 1227 ze zm.) tzw. powszechnego wieku emerytalnego.

Jednocześnie Sąd Okręgowy wyjaśnił, że w wyżej wskazanej ustawie zróżnicowane zostały warunki przechodzenia na emeryturę według kryterium urodzenia: dla ubezpieczonych urodzonych po dniu 31 grudnia 1948 roku oraz dla ubezpieczonych urodzonych przed dniem 1 stycznia 1949 roku oraz dla niektórych ubezpieczonych urodzonych po dniu 31 grudnia 1948 roku, a przed dniem 1 stycznia 1969 roku.

Z kolei przepis art. 184 ustawy stanowi, że ubezpieczonemu urodzonemu po dniu 31 grudnia 1948 roku przysługuje emerytura po osiągnięciu wieku przewidzianego w art. 32, 33, 39 i 40, jeżeli w dniu wejścia w życie ustawy osiągnął:

1. okres zatrudnienia w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze wymaganym w przepisach dotychczasowych do nabycia prawa do emerytury w wieku niższym niż 60 lat – dla kobiet i 65 lat – dla mężczyzn oraz
2. okres składkowy i nieskładkowy, o którym mowa w art. 27, tj. 25 lat dla mężczyzn.

Emerytura ta przysługuje pod warunkiem nieprzystąpienia do otwartego funduszu emerytalnego albo złożenia wniosku o przekazanie zgromadzonych środków na dochody budżetu państwa oraz rozwiązanie stosunku pracy – w przypadku ubezpieczonego będącego pracownikiem.

W tej sytuacji za istotny Sąd Okręgowy uznał przepis art. 32 ustawy emerytalno-rentowej, który stanowi, że ubezpieczonym urodzonym przed dniem 1 stycznia 1949 roku, będącym pracownikami, zatrudnionymi w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze, przysługuje emerytura w wieku niższym niż określony w art. 27 pkt 1. Natomiast za pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach uważa się pracowników zatrudnionych przy pracach o znacznej szkodliwości dla zdrowia oraz o znacznym stopniu uciążliwości lub wymagających wysokiej sprawności psychofizycznej ze względu na bezpieczeństwo własne lub otoczenia.

Kwestię uzyskiwania prawa do przedmiotowego świadczenia szczegółowo reguluje rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze (Dz. U. Nr 8, poz. 43 ze zm.).

Sąd I instancji wywiódł, że w aktualnym stanie prawnym organy rentowe obowiązane są do uwzględniania przy ocenie prawa do przedmiotowego świadczenia wszelkich okresów wykonywania prac w szczególnych warunkach określonych w § 4-8a rozporządzenia.

Pracownik, który wykonywał prace w szczególnych warunkach, wymienione w wykazie A, nabywa prawo do emerytury, jeżeli spełnia łącznie następujące warunki:

- 1) osiągnął wiek emerytalny wynoszący: 55 lat dla kobiet i 60 lat dla mężczyzn,
- 2) ma wymagany okres zatrudnienia, w tym co najmniej 15 lat pracy w szczególnych warunkach.

Z powyższego jednoznacznie wynika, że dla nabycia przez mężczyznę prawa do emerytury w wieku obniżonym na podstawie art. 184 w zw. z art. 32 ustawy emerytalno-rentowej wymagane jest łączne spełnienie trzech zasadniczych warunków:

- 1) kryterium wieku – 60 lat,
- 2) kryterium stażu ogólnego – 25 lat,
- 3) kryterium stażu w warunkach szczególnych lub w szczególnym charakterze – 15 lat.

Sąd Okręgowy ocenił, że w niniejszej sprawie poza sporem pozostawało to, że ubezpieczony R. S. ukończył 60 rok życia, nie jest członkiem OFE oraz legitymuje się wymaganym stażem pracy w warunkach szczególnych, tj. udowodnił w postępowaniu przed organem rentowym 21 lat 5 miesięcy i 28 dni pracy w warunkach szczególnych.

Z kolei spór między stronami dotyczył tego, czy ubezpieczony legitymuje się ogólnym stażem zatrudnienia uprawniającym do uzyskania prawa do emerytury.

Ubezpieczony argumentował, że zaliczeniu do ogólnego stażu ubezpieczenia winien podlegać również okres od 13 listopada 1972 roku do 28 lutego 1973 roku z tytułu odbywania przez niego szkolenia kierowców zawodowych w (...) na które został skierowany jako poborowy przez Wojskową Komendę Uzupełnień w S. przed odbyciem zasadniczej służby wojskowej.

Sąd I instancji nie podzielił zapatrywań ubezpieczonego w powyższym zakresie oraz przedstawionej przez niego wykładni przepisów art. 6 ust. 1 pkt 4 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z FUS w zw. z art. 45 i art. 47 ustawy z dnia 21 listopada 1967 r. o powszechnym obowiązku obrony Rzeczypospolitej Polskiej (w brzmieniu obowiązującym w czasie odbywania przez ubezpieczonego służby wojskowej).

Sąd ten zważył, że zgodnie z treścią art. 5 ust. 1 ustawy o emeryturach i rentach z FUS przy ustalaniu prawa do emerytury i renty i obliczaniu ich wysokości uwzględnia się, z zastrzeżeniem ust. 2-5, następujące okresy:

- 1) składkowe, o których mowa w art. 6;
- 2) nieskładkowe, o których mowa w art. 7.

Z kolei w myśl art. 6 ust. 1 pkt 4 ustawy o emeryturach i rentach z FUS okresem składkowym jest okres czynnej służby wojskowej w Wojsku Polskim lub okresy jej równorzędne albo okresy zastępczych form tej służby.

Zdaniem Sądu Okręgowego w niniejszym składzie nie jest uprawniona argumentacja, że szkolenie kierowców zawodowych w LOK, w ramach skierowania przez Wojskową Komendę Uzupełnień, poza jednostką wojskową jest okresem czynnej służby wojskowej lub równorzędnym.

Owszem, zgodnie z art. 45 pkt 2 ustawy z dnia 21 listopada 1967 r. o powszechnym obowiązku obrony Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej (Dz. U. nr 44, poz. 220) obowiązek służby wojskowej polegał na odbywaniu wojskowego szkolenia poborowych.

Zdaniem Sądu Okręgowego takie szkolenie niewątpliwie stanowiło jedną z form wypełnienia obowiązku służby wojskowej, niemniej nie może być kwalifikowane jako okres czynnej służby wojskowej, okres jej równorzędny, czy zastępcza forma tej służby.

Sąd Okręgowy wyjaśnił dalej, że w art. 6 ust. 1 pkt 4 ustawy o emeryturach i rentach z FUS nie chodzi ani o powszechny obowiązek służby wojskowej sensu stricto, ani o każdą uprzednią formę wypełniania powszechnego obowiązku służby wojskowej lub obowiązku obrony, lecz o ściśle określoną, tj. czynną służbę wojskową lub okresy jej równorzędne albo okresy zastępczych form tej służby (tak odnośnie wojskowego szkolenia studentów: wyrok Sądu Najwyższego z dnia 12 maja 2011 r., sygn. akt II BU 12/10, Lex nr 863956, wyrok Sądu Apelacyjnego w Szczecinie z dnia 19 września 2012 r., sygn. akt III AUa 343/12, Lex nr 1223472).

Sąd Okręgowy wskazał na fakt, iż w spornym okresie ubezpieczony odbywał kurs prawa jazdy kat. B w Lidze (...). Podmiot ten nie jest i nigdy nie był organem wojska, a jedynie paramilitarnym i patriotycznym stowarzyszeniem, współpracującym m.in. z Ministerstwem Obrony Narodowej, realizującym w ramach tej współpracy szkolenie przedpoborowych dla niektórych służb technicznych wszystkich rodzajów sił zbrojnych. Niemniej kursy prawa jazdy organizowane były również w ramach ogólnodostępnych kursów dla potrzeb społeczeństwa, co Sądowi I instancji wiadome jest z urzędu. W tym kontekście trudno - w ocenie tegoż Sądu - mówić, że ubezpieczony w spornym okresie odbywał wojskowe szkolenie poborowych, skoro odbywał je w stowarzyszeniu paramilitarnym.

W świetle powyższych rozważań Sąd Okręgowy stwierdził, że R. S. – na dzień wydania zaskarżonej decyzji, mimo spełnienia ustawowych warunków odnośnie wieku emerytalnego i wymaganego stażu pracy w warunkach szczególnych – nie spełnił wszystkich warunków przyznania mu prawa do emerytury, gdyż nie udowodnił co najmniej 25-letniego ogólnego stażu pracy.

Zdaniem Sądu orzekającego w I instancji literalna wykładnia przepisu art. 6 ust. 1 pkt 4 i art. 184 ust. 1 w zw. z art. 32 ustawy o emeryturach i rentach z FUS oraz § 4-8a rozporządzenia w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze jest jasna i nie budzi wątpliwości. Ustawodawca jednoznacznie wskazał przesłanki, których spełnienie skutkuje po pierwsze zaliczeniem jako okresu składkowego okresu okres czynnej służby wojskowej w Wojsku Polskim lub okresy jej równorzędne albo okresy zastępczych form tej służby, a po drugie nabyciem prawa do emerytury i nie przewidział w tym zakresie żadnych wyjątków.

Reasumując, Sąd Okręgowy zważył także, iż sąd, jak i organy stosujące prawo nie mają możliwości samodzielnego ukształtowania określonej materii, a ich obowiązkiem jest przestrzeganie oraz stosowanie powszechnie obowiązującego prawa. Nie mają przy tym jakichkolwiek podstaw do wyłączenia ich od czynienia zadość temu obowiązkowi. Nie mogą one przecież w żadnym razie orzekać wbrew prawu, chociażby nawet było ono – w ocenie wnioskodawców - rażąco krzywdzące i niesprawiedliwe. Dlatego, zdaniem Sądu Okręgowego, bez znaczenia pozostaje to, że powodowi do wykazania wymaganego przepisami ogólnego stażu pracy zabrakło zaledwie 29 dni, jak i to, że jego ogólny staż pracy (przed 1 stycznia 1999 roku i po tej dacie) wynosi ponad 38 lat.

W tym kontekście Sąd I instancji podniósł, że nie neguje, iż sytuacja bytowa R. S. jest ciężka, jednakże przepisy prawa ubezpieczeń społecznych mają charakter bezwzględnie obowiązujący i nie można do nich stosować wykładni rozszerzającej.

Mając na uwadze powyższe rozważania, Sąd ten na podstawie art. 477¹⁴ §1 k.p.c. oddalił odwołanie ubezpieczonego, jako bezzasadne.

O kosztach nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej powodowi z urzędu Sąd Okręgowy orzekł na podstawie art. 108 k.p.c. w zw. z art. 109 k.p.c. i art. 223 ust. 1 ustawy z dnia 6 lipca 1982 r. o radcach prawnych (Dz.U. 2014 r., poz. 637), ustalając ich wysokość na podstawie § 2 w zw. z § 4 ust. 1 i § 11 ust. 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego ustanowionego z urzędu (Dz. U. z 2013 r. poz. 490) na kwotę 60 zł, zwiększoną o podatek od towarów i usług.

Powyższe rozstrzygnięcie w całości zaskarżył ubezpieczony. Wyrokowi zarzucił:

- naruszenie art. 184 w związku z art. 27 i 32 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych - poprzez uznanie przez Sąd, że ubezpieczony nie posiada, wymaganego dla przyznania mu prawa do emerytury, 25 - letniego okresu składkowego i nieskładkowego,

- naruszenie art. 6 ust. 1 pkt 4 ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych w związku z art. z art. 21, 45 i 47 ustawy z dnia 21 listopada 1967 r. o powszechnym obowiązku obrony Rzeczypospolitej Polskiej (w brzmieniu obowiązującym w okresie odbywania przez ubezpieczonego służby wojskowej) - poprzez uznanie, że kurs kierowców zawodowych, który ubezpieczony odbywał w okresie od 13 listopada 1972 r. do 28 lutego 1973 r., na który został skierowany przez Wojskową Komendę Uzupelnień, nie stanowił czynnej służby wojskowej a tym samym nie może zostać uznany za okres składkowy w rozumieniu przepisów ustawy systemowej.

Wskazując na powyższe ubezpieczony wniósł o zmianę zaskarżonego wyroku i poprzedzającej go decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w S. z dnia 6 sierpnia 2013 r. poprzez przyznanie ubezpieczonemu prawa do emerytury od dnia 1 lipca 2013 r., tj. od miesiąca w którym zgłoszono wniosek oraz o zasądzenie na rzecz ubezpieczonego od organu rentowego kosztów procesu, w tym kosztów zastępstwa procesowego za obie instancje według norm przepisanych. Ubezpieczony ewentualnie wniósł o uchylenie zaskarżonego wyroku w całości i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania przez Sąd I instancji przy uwzględnieniu kosztów postępowania apelacyjnego. W przypadku oddalenia apelacji wniósł o przyznanie radcy prawnemu M. P. od Skarbu Państwa Kasy Sądu Apelacyjnego w Szczecinie kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych tytułem nieopłaconej pomocy prawnej pełnomocnika.

W odpowiedzi na apelację, organ wniósł o jej oddalenie w całości.

Sąd Apelacyjny zważył, co następuje.

Apelacja ubezpieczonego nie zasługuje na uwzględnienie.

Po uzupełnieniu materiału dowodowego przez Sąd Odwoławczy, ostatecznie słuszne okazały się istotne ustalenia Sądu pierwszej instancji oraz rozważania prawne w zakresie, w jakim uznał, że ubezpieczonemu R. S. nie przysługuje prawo do emerytury, albowiem nie udowodnił on co najmniej 25-letniego ogólnego stażu pracy.

Swoje uprawnienie do emerytury R. S. wywiódł z przepisu art. 184 ust. 1 w zw. z art. 32ust. 1 i 4 ustawy z 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych. Ubezpieczony w postępowaniu przed Sądem I instancji zasadniczo podejmował czynności w celu wykazania spornej okoliczności wymaganego 25 letniego okresu składkowego i nieskładkowego, przy czym przesądzająca w tej mierze była konieczność uwzględniania w stażu pracy czasu trwania kursu kierowców zawodowych w Lidze (...), na który został skierowany przez Wojskową Komendę Uzupelnień.

Pozostałe przesłanki warunkujące prawo do emerytury odwołującego się, takie jak wiek i okres pracy w warunkach szczególnych, zostały spełnione. Bez wątplenia odwołujący się ukończył 60 lat i legitymuje się co najmniej 15 letnim stażem pracy w warunkach szczególnych oraz nie przystąpił do OFE.

Do rozstrzygnięcia pozostało zatem, czy okres, w jakim ubezpieczony odbywał w Lidze (...) kurs kierowców zawodowych, podlega zaliczeniu do ogólnego stażu zatrudnienia. W tym celu, Sąd Apelacyjny, działając w zgodzie z art. 382 k.p.c., dwukrotnie zwrócił się do Wojskowej Komendy Uzupełnień o wskazanie, czy odbycie szkolenia kierowców w Lidze (...), na które został skierowany R. S. przez (...), można uznać za czas czynnej (a nie zasadniczej) służby wojskowej w rozumieniu art. 47 pkt 1 lit. b ustawy z dnia 21.11.1967r. w brzmieniu obowiązującym w latach 1972 -1973 oraz o wskazanie na czym polegały formy czynnej służby wojskowej wymienione w art. 47 pkt 1b ustawy, tj. zajęcia szkoleniowe, przeszkolenie na obozie szkoleniowym, inna służba w ramach wojskowego szkolenia poborowych.

W piśmie z dnia 8 kwietnia 2015 roku Wojskowa Komenda Uzupełnień wyjaśniła, że ubezpieczony przed odbyciem zasadniczej służby wojskowej nie był skierowany do odbycia żadnej formy czynnej służby wojskowej. Szkolenia w cywilnej instytucji jaką jest Liga (...) nie można traktować jako czynnej służby wojskowej. Nadto w piśmie wskazano, że aby można mówić o czynnej służbie wojskowej musi być spełnionych kilka warunków:

- należy powołać poborowego do czynnej służby wojskowej za pomocą karty powołania,
- poborowy powołany do czynnej służby wojskowej odbywa ją w systemie skoszarowanym,
- poborowemu wydaje się komplet wyposażenia wojskowego,
- poborowy składa przysięgę wojskową,
- poborowy musi mieć założoną ewidencję wojskową.

Żaden z tych warunków w stosunku do ubezpieczonego nie został spełniony. Dokumentacja ewidencyjna R. S. została założona dopiero z chwilą powołania poborowego do zasadniczej służby wojskowej. Wojskowa Komenda Uzupełnień podkreśliła nadto, że większość poborowych wytypowanych do szkolenia w (...) była osobami czynnymi zawodowo pracującymi w zakładach pracy na terenie m. S.. Niemożliwe było połączenie ewentualnej czynnej służby wojskowej z pracą zawodową w zakładach pracy. Z chwilą powołania do czynnej służby wojskowej poborowi byli zwalniani z pracy zawodowej. Natomiast kierownictwo (...) miało obowiązek takiego zorganizowania szkolenia, aby nie kolidowało z realizacją czynności zawodowych, a dawało możliwość terminowego zakończenia kursu i otrzymania prawa jazdy określonej kategorii. Dodatkowo Komenda ustosunkowując się do argumentów ubezpieczonego wyjaśniła, że art. 47 pkt 1 ppkt b dotyczy zajęć szkoleniowych, przeszkolenia na obozie szkoleniowym lub innej służby w ramach wojskowego szkolenia poborowych, a nie przygotowania poborowych w cywilnej instytucji do przyszłego odbycia czynnej służby wojskowej, jaką jest zasadnicza służba wojskowa.

W tym stanie rzeczy Sąd Apelacyjny nie miał już wątpliwości co do trafności ocen Sądu Okręgowego, że ubezpieczony w spornym okresie nie odbywał wojskowego szkolenia poborowych, bowiem odbywał je w stowarzyszeniu paramilitarnym. Także i stanowisko Wojskowej Komendy Uzupełnień w tym zakresie jest stanowcze i jednoznaczne - szkolenia w cywilnej instytucji jaką jest (...)nie można zaliczyć do czynnej służby wojskowej.

W rezultacie chybione okazały się argumenty apelującego, który przekonywał, że do ubezpieczonego znajduje zastosowanie art. 47 ustawy z dnia 21 listopada 1967 roku o powszechnym obowiązku obrony RP uznający za żołnierza czynnej służby wojskowej osobę odbywającą zajęcia szkoleniowe lub inną służbę w ramach wojskowego szkolenia poborowych. Ustawa zdaniem skarżącego nie wprowadzała ograniczenia, że szkolenie powinno odbywać się w jednostkach wojskowych. Sąd Apelacyjny akcentuje, że po uzupełnieniu materiału dowodowego dla ustalenia, iż w spornym czasie ubezpieczony nie odbywał czynnej służby wojskowej, poza charakterem samej jednostki szkoleniowej, przesądzające znaczenie miały też inne okoliczności. Mianowicie brak powołania ubezpieczonego jako poborowego do czynnej służby wojskowej, brak skoszarowania, niezłożenie przysięgi wojskowej, nie wydanie mu kompletu wyposażenia wojskowego, brak założonej ewidencji wojskowej. Tylko bowiem spełnienie tych kryteriów pozwalało na rozpoczęcie czynnej służby wojskowej. Słusznie zważył sąd pierwszej instancji, że okres składkowy z art. 6 ust. 1 pkt 4 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, który wyznacza granice przedmiotu sprawy, to czas w którym osoba nie mogła uzyskać zwykłego okresu składkowego

z tytułu pracowniczego zatrudnienia lub innego ubezpieczenia, gdyż musiała odbywać czynną służbę wojskową w Wojsku Polskim albo zastępcze formy tej służby. W oparciu o taką normę nie jest uprawniona argumentacja, że odbywanie kursu kierowców zawodowych w Lidze (...), a zatem poza jednostką wojskową, było okresem czynnej służby wojskowej. W art. 6 ust. 1 pkt 4 obecnej ustawy o emeryturach i rentach z FUS nie chodzi o każdą uprzednią formę wypełniania powszechnego obowiązku służby wojskowej lub obowiązku obrony, lecz o ściśle określoną - czyli czynną służbę wojskową lub okresy jej równorzędne albo okresy zastępczych form tej służby. Zgodnie z art. 47 ustawy z 1967 r. żołnierzami w czynnej służbie wojskowej były osoby, które odbywały zasadniczą służbę wojskową, zajęcia szkoleniowe, przeszkolenie na obozie szkoleniowym lub inną służbę w ramach wojskowego szkolenia poborowych, przeszkolenie wojskowe w jednostkach wojskowych w ramach wojskowego szkolenia studentów, ćwiczenia wojskowe, okresową służbę wojskową; oraz te które pełnią służbę wojskową w razie wprowadzenia stanu bezpośredniego zagrożenia bezpieczeństwa Państwa, ogłoszenia mobilizacji i w czasie wojny. Tym samym zaliczenie kursu kierowców zawodowych odbywanego w Lidze (...) nie mogło zostać uznane za służbę wojskową.

Wskazane wyżej regulacje są w kwestionowanym zakresie jasne i przy ich uwzględnieniu uznać trzeba wniosek Sądu Okręgowego co do odmowy uwzględnienia w okresach składkowych okresu od 13 listopada 1972 r. do 28 lutego 1973 r. jako okresu równorzędnego służbie wojskowej w Wojsku Polskim za trafny.

Dlatego też Sąd Apelacyjny na podstawie art. 385 k.p.c. oddalił apelację ubezpieczonego.

SSA Romana Mrotek SSA Jolanta Hawryszko SSA Zofia Rybicka – Szkibiel